

Slimību profilakses un kontroles centrs

Duntes iela 22, K-5, Rīga, LV-1005, tālr. 67501590, fakss 67501591, e-pasts pasts@spkc.gov.lv

Rīgā

Datums skatāms laika zīmogā. Nr. 1-8.1.5.2/2026/1960

Par malārijas gadījumiem, kas ir saistīti ar inficēšanos lidostās

Slimību profilakses un kontroles centrs (turpmāk – Centrs) aicina ārstniecības personas savlaicīgi apsvērt malārijas diagnozes iespējamību pacientiem ar atbilstošu klīnisko ainu, īpaši neskaidras izcelsmes drudža gadījumā. Uz nepieciešamību saglabāt klīnisko modrību norāda 2026. gada augustā¹ un septembrī² Frankfurtes Veselības pārvaldes publiskotā informācija par malārijas gadījumiem, kas saistīti ar Frankfurtes starptautisko lidostu: reģistrēti seši malārijas gadījumi lidostas darbinieku vidū, no kuriem divi bija letāli, kā arī divi malārijas gadījumi personām, kuras dzīvo lidostas tuvumā. Šie gadījumi uzsvēr nepieciešamību pacientiem ar neskaidras izcelsmes drudzi apsvērt malārijas iespējamību arī tad, ja anamnēzē nav ceļojuma uz malārijas endēmiskajām teritorijām. Noskaidrojot epidemioloģisko anamnēzi, jāņem vērā ne tikai ceļojumi uz endēmiskajiem reģioniem, bet arī darbs vai uzturēšanās starptautiskās lidostās un to apkārtnē, kā arī dzīvesvieta to tuvumā.

Tā sauktā “lidostas malārija” (*airport malaria*) un “bagāžas malārija” (*luggage malaria*) ir reti, bet labi dokumentēti lokāli iegūti malārijas gadījumi, kas saistīti ar inficētu *Anopheles* odu ieviešanu no endēmiskām teritorijām ar gaisa kuģiem, kravām vai pasažieru bagāžu. Eiropā no 1969. līdz 2024. gadam aprakstīti 145 šādi gadījumi, tostarp 105 “lidostas malārijas” gadījumi. Visbiežāk šādi gadījumi reģistrēti Francijā, Beļģijā un Vācijā. Aptuveni puse “lidostas malārijas” pacientu dzīvoja vai strādāja starptautisko lidostu tuvumā, un vidējais attālums līdz lidostai bija 4,3 km.

Galvenās “lidostas/bagāžas malārijas” raksturīgās pazīmes ir šādas:

- saslimušais nav ceļojis uz malārijas endēmiskām valstīm;
- persona bieži strādā lidostā vai dzīvo tās tuvumā;
- saslimšana parasti tiek konstatēta vasarā, kad klimatiskie apstākļi odiem ir labvēlīgāki;
- malārijas diagnozes noteikšana nereti kavējas, jo bez ceļojuma anamnēzes sākotnēji netiek apsvērta malārijas iespējamība³.

Malārija Latvijā tiek reģistrēta reti. Laikposmā no 2018. gada līdz 2026. gada 31. augustam Latvijā reģistrēti 20 ievesti malārijas gadījumi, no kuriem 14 (70 %) gadījumi reģistrēti kopš 2023. gada. Malārijas diagnoze pacientiem noteikta vidēji 18,5 dienas pēc pirmās

¹ [esundheitsamt informiert zu Malaria-Fällen am Flughafen | Stadt Frankfurt am Main](#)

² [frankfurt.de/de-de/aktuelle-meldung/meldungen/zwei-neue-malaria-faelle](#)

³ <https://www.malariaworld.org/scientific-articles/airport-and-luggage-odyssean-malaria-in-europe-a-systematic-review>

vēršanās pēc medicīniskās palīdzības, savukārt ceturtajai daļai pacientu diagnoze noteikta tikai pēc vairāk nekā 30 dienām.

Ja pacientam tiek konstatēta malārija vai rodas profesionāli pamatotas aizdomas par pacienta inficēšanos ar malāriju, **ārstniecības personas pienākums ir par to ziņot Centram** pēc iespējas ātrāk, bet ne vēlāk kā vienas darba dienas laikā, informējot Centru telefoniski un rakstiski, nosūtot aizpildītu steidzamā paziņojuma veidlapu⁴.

Centrs ir izstrādājis metodisko materiālu ārstniecības personām par malāriju, tās laboratorisko diagnostiku, infekcijas kontroles pasākumiem un profilaksi. Materiāls ir pieejams Centra tīmekļvietnē – sadaļā Profesionāļiem/Infekcijas slimību informācija profesionāļiem/Informācija ārstniecības personām:
<https://www.spkc.gov.lv/lv/media/26230/download?attachment>.

Malārija ir būtiska globāla sabiedrības veselības problēma, ar kuru ik gadu saslimst aptuveni 250 miljoni cilvēku un kas izraisa vairāk nekā 600 000 nāves gadījumu. Aktuālākajai informācijai par Eiropas Savienības un Eiropas Ekonomikas zonas valstīs diagnosticētajiem ar ceļošanu saistītajiem malārijas gadījumiem un to sadalījumu pēc iespējamās inficēšanās valsts vai teritorijas ir pieejama Eiropas Slimību profilakses un kontroles centra tīmekļa vietnē, tostarp kartēs⁵.

Centrs aicina izplatīt šo informāciju visiem asociāciju biedriem un citām ieinteresētajām personām zināšanai un izmantošanai darbā.

Direktore

Elīna Dimiņa

Ilona Čerņakova 66955725
ilona.cernakova@spkc.gov.lv

⁴ Informācija par infekcijas slimību reģistrācijas kārtību: <https://www.spkc.gov.lv/lv/infekcijas-slimibu-registracija>

⁵ <https://www.ecdc.europa.eu/en/disease-vectors/surveillance-and-disease-data/mosquito-maps>